

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Інформаційна безпека держави»
підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня
в галузі знань 12 «Інформаційні технології»
за спеціальністю 125 «Кібербезпека»

Подана на рецензування нова редакція освітньо-наукової програми (ОНП) «Інформаційна безпека держави», розроблена в Київському університеті імені Бориса Грінченка, є нормативним документом Університету і діє як тимчасова до введення стандарту вищої освіти України за спеціальністю 125 Кібербезпека галузі знань 12 Інформаційні технології для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

ОНП спрямована на здійснення здобувачами наукових досліджень в сфері захисту інформації, забезпечення безпеки інформаційних і комунікаційних систем, а також організації й забезпечення інформаційної та/або кібербезпеки об'єктів інформаційної діяльності, що підлягають захисту.

Головною метою ОНП є забезпечення підґрунтя для теоретичної, практичної та наукової підготовки висококваліфікованих науково-педагогічних та наукових працівників для організації захисту інформації, інформаційної та/або кібербезпеки на об'єктах інформаційної діяльності та успішне рішення ними комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Запровадження дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи» дозволяє сформувати практичні навички викладацької діяльності.

Рецензована ОНП є чітко структурованою. В ній ґрунтовно розкриті мета, орієнтація, фокус та особливості підготовки докторів філософії, представлено особливості придатності випускників до працевлаштування та напрями подальшого навчання, способи викладання, навчання та оцінювання, програмні компетентності, визначено ресурсне забезпечення реалізації програми, передбачена академічна мобільність.

Програма розрахована на термін підготовки 4 роки і передбачає 60 кредитів ЄКТС. Обов'язкова частина ОНП становить 42 кредити, з яких 8 кредитів – практики (науково-викладацька, дослідницька), вибіркова частина містить 18 кредитів. Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОНП та забезпечення результатів навчання відповідними компонентами освітньо-наукової програми узгоджені між собою. При атестації здобувачів вищої освіти за рецензованою ОНП особливу увагу приділено сприянню дотримання принципів академічної доброчесності при написанні дисертації.

Слід відзначити вдало підібрані дисципліни вибіркової частини ОНП, оскільки вони дають змогу підготувати майбутнього доктора філософії з кібербезпеки як ефективного науково-педагогічного працівника та науковця-

практика, здатного дієво організувати та підтримувати комплекс заходів по забезпеченню інформаційної та/або кібербезпеки на об'єктах інформаційної діяльності.

Основний науковий пошук аспірантів спрямовано на технології забезпечення безпеки інформації на об'єктах інформаційної діяльності та процеси управління інформаційною та/або кібербезпекою об'єктів, що підлягають захисту. Гармонічна взаємодія обов'язкової та вибіркової частини ОНП, збалансоване поєднання теоретичної та прикладної складової дає змогу майбутньому доктору філософії гідно конкурувати з фахівцями споріднених наукових спеціальностей.

Аналіз рецензованої ОНП дає підстави рекомендувати її для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в галузі знань 12 «Інформаційні технології» за спеціальністю 125 «Кібербезпека» до використання в освітньому процесі Київського університету імені Бориса Грінченка.

Завідувачка кафедрою
кібербезпеки та захисту інформації
Київського національного
університету імені Тараса Шевченка
доктор технічних наук, професор

Наталія ЛУКОВА-ЧУЙКО

Підпис професорки Лукової-Чуйко Н.В. засвідчую.

Заступник декана з навчально-виховної роботи

кандидат фізико-математичних наук, доцент

Наталія ТМЄНОВА

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Інформаційна безпека держави»

підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні за спеціальністю 125 «Кібербезпека» галузі знань 12 «Інформаційні технології» у Київському університеті імені Бориса Грінченка

Гарантування інформаційного суверенітету, формування ефективної системи безпеки в інформаційній сфері є пріоритетними стратегічними завданнями і стають чинниками збереження національної ідентичності України та функціонування її як суверенної та незалежної держави. Без залучення наукових фахівців з відповідними компетентностями розв'язання проблеми інформаційної безпеки не здається можливим. Тож подану на розгляд нову редакцію ОНП «Інформаційна безпека держави» підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні за спеціальністю 125 «Кібербезпека» галузі знань 12 «Інформаційні технології» можна вважати вкрай актуальною.

Мета, структура та зміст програми засвідчують розуміння розробниками актуальних проблем організації захисту інформації, інформаційної та/або кібербезпеки на об'єктах критичної інфраструктури. Програма розрахована на термін підготовки 4 роки й передбачає 60 кредитів ЄКТС, вирізняється чіткою структурою, запровадженням системного підходу до її побудови. Освітні компоненти, що включені до неї, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти поставленої мети і програмних результатів. Програма містить навчальні дисципліни, що спрямовані на здобуття глибинних знань зі спеціальності, дисципліни для оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, дисципліни, що спрямовані на набуття універсальних навичок дослідника та здобуття професійних компетентностей у сфері інформаційної та/або кібербезпеки.

ОНП відповідно забезпечена кадровим потенціалом, матеріально-технічними і інформаційними ресурсами.

Висновок. Аналіз рецензованої програми дає підстави рекомендувати її для підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні за спеціальністю 125 «Кібербезпека» галузі знань 12 «Інформаційні технології» у Київському університеті імені Бориса Грінченка. Вона відповідає сучасним викликам у сфері інформаційної безпеки держави та здатна підготувати фахівців високої кваліфікації, які є затребуваними на об'єктах критичної інфраструктури держави.

Професор кафедри захисту інформації

Національного університету «Львівська політехніка»,

доктор технічних наук, професор

Іван ОПРСЬКИЙ

Підпис професора Івана ОПРСЬКОГО засвідчую

Вчений секретар Національного університету «Львівська політехніка»

к.т.н., доцент

Роман БРИЛИНСЬКИЙ

ВІДГУК

на освітньо-наукову програму «Інформаційна безпека держави» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі знань 12 «Інформаційні технології» за спеціальністю 125 «Кібербезпека»

Освітньо-наукова програма «Інформаційна безпека держави» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти має на меті здійснення фундаментальної теоретичної, практичної та наукової підготовки фахівців для забезпечення захисту інформації та організації інформаційної та кібербезпеки на об'єктах інформаційної діяльності.

Освітньо-наукова програма «Інформаційна безпека держави» чітко структурована, містить усі необхідні компоненти. Обсяг освітньої складової ОНП становить 60 кредитів ECTS. Перелік та обсяг дисциплін, послідовність їх вивчення відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 125 «Кібербезпека». Перелік дисциплін, результатів навчання та програмних компетентностей є актуальним та відповідає вимогам сьогодення.

Аналіз змісту ОНП «Інформаційна безпека держави» показує, що дана ОНП враховує необхідність вирішення задач та реагування на виклики, які постають перед фахівцями з кібербезпеки в сучасних умовах. Серед спеціальних компетентностей, що набуваються в процесі проходження підготовки за даною ОНП, зокрема: здатність оцінювати фізичні, технологічні, інформаційні, соціологічні, етичні та інші процеси інформаційного і кіберпросторів, здатність робити оцінки та в умовах припущень і обмежень знаходити відповідні рішення щодо систем інформаційної та/або кібербезпеки і захисту інформації, здатність до планування і реалізації заходів із захисту інформації на об'єктах критичної інфраструктури, проведення моніторингу, аудиту та відновлення процесів штатного функціонування ІТ систем та мереж після збоїв та відмов різних класів і походження та інші, не менш важливі та своєчасні.

З точки зору роботодавця важливими є результати навчання, приведені в описі ОНП, серед яких: забезпечувати неперервність бізнес процесів на базі системи управління інформаційною та/або кібербезпекою, згідно вітчизняних та міжнародних вимог і стандартів; обґрунтовувати раціональні шляхи щодо захисту інформації на ОІД та інформації, що циркулює в ІТ системах та мережах; проектувати та реалізувати комплексні системи технічного захисту інформації в інформаційно-комунікаційних системах відповідно до вимог чинних нормативно-правових документів системи захисту інформації; розробляти та впроваджувати науково-дослідницькі та інноваційні проекти в сфері захисту інформації, інформаційної та кібербезпеки. Ці та інші результати, досягнуті в процесі підготовки за даною ОНП, дозволять майбутньому фахівцеві провадити професійну діяльність на сучасному рівні.

Особливої уваги заслуговують дисципліни запропонованої вибіркової частини «Системний аналіз та прийняття рішень в інформаційній і кібербезпеці», «Проектування і впровадження захищених інформаційно-комунікаційних систем», «Організація захисту розподілених інформаційних ресурсів», «Забезпечення безпеки об'єктів критичної інфраструктури в умовах ведення кібердій і кіберконфліктів», «Технології безпеки складних соціотехнічних систем», котрі дозволять підвищити теоретичний і практичний рівень здобувачів. Дисципліни «Філософія і методологія наукової діяльності», «Стратегії наукових досліджень», а також дослідницька практика, дозволять сформувати у майбутнього фахівця цілісні дослідницькі навички, достатні для проведення наукових та прикладних досліджень. Завдяки вивченню дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи» та проходженню науково-викладацької практики майбутній фахівець сформує здатність застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності.

Нова редакція освітньо-наукової програми «Інформаційна безпека держави» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти розроблена на високому науково-методичному рівні, є актуальною для підготовки фахівців та може бути рекомендована до впровадження.

Завідувач відділу
«Інтегровані автоматизовані системи
спеціального призначення»
ІПММС НАН України, д.т.н., доцент

В.В. Бегун

Згодом
застігнуто:
Начесник

М. Шатко